

NÅR ØJNENE BLIVER ÅBNET - [Luk 24,13-31](#)

Carl Fr. Wisløff - "Ordet om Korset"

Og se, to af dem vandrede den samme dag til en landsby, som ligger tresindstyve stadier fra Jerusalem og hedder Emmaus. Og de talte med hinanden om alle disse tildragelser. Medens de samtalede og drøftede det indbyrdes, skete det, at Jesus selv kom hen til dem og fulgtes med dem. Men deres øjne holdtes til, så de ikke kendte ham. Og han sagde til dem: »Hvad er det, I går og taler med hinanden om?« De standsede og så bedrøvede ud, og den ene, som hed Kleofas, svarede og sagde til ham: »Er du alene fremmed i Jerusalem, så du ikke ved, hvad der er foregået dér i disse dage?« Han spurgte dem: »Hvad da?« De svarede ham: »Det med Jesus fra Nazaret, som var en profet, mægtig i gerning og ord for Gud og hele folket; og hvordan ypperstepræsterne og vore rådsherrer har overgivet ham til dødsstraf og ladet ham korsfæste. Vi havde håbet, at han var den, der skulle forløse Israel.« - Da sagde han til dem: »Åh, hvor I er uforstandige og tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt! Burde Kristus ikke lide dette og så indgå til sin herlighed?« Og idet han gik ud fra Moses og alle profeterne, udlagde han for dem, hvad der i alle skrifterne handlede om ham. - Og det skete, da han havde sat sig til bords sammen med dem, tog han brødet, velsignede og brød det og gav dem det. Da åbnedes deres øjne, og de kendte ham, men så blev han usynlig for dem.

To gange i teksten her nævnes de to disciples øjne. Da Jesus kom og fulgtes med dem, holdtes deres øjne til, så de ikke kendte ham. Og siden, efter Jesu samtale med dem, åbnedes deres øjne, og de kendte ham.

Her er der mange mærkelige ting at notere sig.

Det er da for det første ganske ejendommeligt, at de ikke straks kendte Jesus igen. De var jo med i den flok, som kaldtes Jesu disciple, og må have set og hørt ham så mange gange. Alligevel kendte de ham ikke igen, skønt han gik ved deres side.

Hvad kan det komme af?

Det hænder, at vi både ser og hører uden at opfatte, hvad sanseindtrykkene fortæller. En ting, man har gået og ledt efter, ligger pludselig »lige for næsen« af én. Den havde ligget der hele tiden, alligevel så man den ikke. Den slags kalder vi distraktion, det vil sige, at opmærksomheden er afledt fra det, man skulle samle sig om - fordi der er noget andet, der tiltrækker synet.

Men her var det nok ikke almindelig distraktion. Der var noget, der holdt deres øjne til, siger Bibelen. Her vil vi standse lidt, for der kan være noget at lære. Deres øjne holdtes til - hvad var det, der hindrede dem i at se Jesus, så de kendte ham?

Blindet af ydre ting

Herom taler Paulus et sted. Han siger, der er mennesker, som ikke tror evangeliet, og det af en ganske bestemt grund. Denne verdens gud har slået de vantros tanker med blindhed, så de ikke skuer ind i det lys, der stråler fra evangeliet om Kristi herlighed ([2 Kor 4,4](#)).

Denne verdens gud - det er Djævelen, vor onde fjende - har en uhyggelig evne til at holde øjnene til på folk, så de ikke skal se Jesus og fatte, hvor stor og herlig han er. Djævelen er en bedrager, han afvender vor opmærksomhed fra det, vi burde se, og vil få os til at stirre på det gøglespil, som han har arrangeret.

Der ligger et dække over deres hjerte, når Moses oplæses, siger Paulus ([2 Kor 3,15](#)). Det er Israel, han sigter til. Men det samme kunne gerne blive sagt om enhver.

Dette dække er vævet af mange slags stof. Lyst til denne verdens glæder og fomøjelser har ofte lagt sig som en tåge for øjnene, så det ikke var muligt at få øje på himmelvejen. Demas forlod mig af kærlighed til den nuværende verden, siger Paulus ([2 Tim 4,10](#)). Ønsket om at blive stor og betydningsfuld blev så manganen en gang den afgørende hindring for at se Jesus. Å ja, der kunne nævnes så meget. Men det kan også siges med den ene sætning fra Bibelen, vi citerede før: Denne

verdens gud har slået de vantros tanker med blindhed.

Skulle denne bog falde i hænderne på en, som er blevet blindet af Satan, så vil jeg inderligt bede dig: Vågn op og se, hvilken fare du står i! Du er på vej til den evige fortabelse.

Den rige mand, som levede hver dag i lyst og pragt ([Luk 16,19](#)), vågnede op i dødsriget, da han havde forladt dette liv - og dér var han i pine. Denne verdens gud havde blindet hans sind, så han ikke i alvorlig omvendelse og tro havde vendt sig til Gud. Gør ikke som han! Se ikke på alt det, Satan lokker dig med, men omvend dig, mens det er tid - og se hen til Jesus!

Blind af skuffelse

Men de to sørgmodige vandrere på vej til Emmaus havde det anderledes. De hørte med i flokken af Jesu disciple. Det var ikke verdens tomme glæder, der havde blindet deres øjne. Hvad var det da, der holdt deres øjne til?

Svaret må søges i, at her var noget, som i den grad havde tårnet sig op i deres bevidsthed, at de ikke havde øje eller tanke for andet. Det var al modgangen, modstanderne - og de skuffede forventninger.

Vi havde håbet, at Jesus fra Nazaret var den, der skulle forløse Israel, sagde de. Jesus var en profet, mægtig i gerning og ord for Gud og hele folket. Men nu har ypperstepræsteme og vore rådsherrer overgivet ham til dødsstraf og ladet ham korsfæste.

Det hele var så forfærdeligt, at de ikke kunne tænke på andet. Tænk - at have et sådant håb og så opleve, at håbet bliver knust! Vi troede så sikkert, han var Messias - og så var han det ikke alligevel.

Sandt nok - de havde hørt noget, som nok kunne tydes i den retning. Der gik rygter om, at Jesus var stået op af graven. Nogle troende kvinder havde set et syn af engle, som sagde, at han lever. Men hvem kan vel fæste lid til det? Fakta foreligger - han var ikke den, som vi mente.

Mon ikke mange har det på samme måde. De vendte sig på et tidspunkt til kristentroen med forventning. De havde for sig et uklart billede af noget, de længtes efter, noget, som kunne fylde deres liv med mening og give kraft til at tåle modgang. En tid så det ud til, at Jesus var den, som var i stand til dette. Kristne sommerlejligheder og stævner har været vidne til mange unges drømme og længsler i så henseende.

Men det holdt ikke. Kristendommen var ikke, hvad de havde tænkt sig. Den stillede krav til dem. Krav om forsagelse, krav om renhed. De hørte ord om at tage korset op og følge i Jesu spor. De mødte det kompromisløse budskab om frelse eller fortabelse, de fik at se, at porten er snæver, og vejen er smal.

Dermed styrtede det hele i grus for dem. Tilmed gik det jo op for dem, at denne verdens store og mægtige, dens toneangivende tænkere og skribenter havde afskrevet kristendommen forlængst. Bibelen - hvem tror på den? De havde håbet, at Jesus skulle være noget for dem. Men tværtimod så det jo ud, som om han var død og borte, lagt i graven og glemt af dem, som betyder noget i verden. Hvem kan fortsat håbe på noget fra den kant? Å nej, det var en fager ungdomsdrøm - en drøm som brast.

De så ikke Jesus, de så kun deres egne drømme, og så blev skuffelsen over de bristede forhåbninger for tung at bære.

Deres øjne blev holdt til, så de ikke kunne se Jesus. De hørte nok, der var nogle, som sagde, de havde mødt ham - men hvem kan fæste tiltro til det! De kunne ikke.

De standsede og så bedrøvede ud, står der. De var dybt ulykkelige, disse to disciple. Og det skal være vist - den, som er begyndt at søge efter vejen til Himmelen, vil siden aldrig helt kunne glemme det, han var begyndt at få syn for. Der er mange i dag, som ikke kan glemme, at de engang tænkte store tanker om Jesus. Der er mange, som går med en dyb indre smerte, fordi et eller andet kom til

at skygge for ham. I stille stunder kan det smerte som et sår.

De to Emmaus-disciple havde endnu ikke opgivet tanken om Jesus. Det ser snarere ud til, at de endnu bar på et vist håb om at møde Jesus igen - trods alt. Deres sorg var smerten over at have mistet noget, som det var dem umuligt at slippe.

Jeg tror, vi har den slags folk iblandt os i vore forsamlinger også i dag. På en måde har de opgivet kristentroen - det holdt ikke, siger de til sig selv. Men de er ikke tilfreds med dette standpunkt. De ved, at det bedste var at finde Jesus igen. Måtte de da blot få øjnene åbnet! De går og længes efter et nyt møde med det, de engang troede på - kun at det denne gang måtte blive et levende, ja et livgivende møde!

Bibelen giver svar

De to disciple fik et sådant møde med Jesus. Deres øjne blev åbnet - og de kendte ham. Hvordan gik det til?

Det gik kort og godt til på den måde, at Jesus udlagde Skrifterne for dem - det vil her sige Det gamle Testamente.

Er det ikke mærkeligt? Jesus gør ikke det, som man kunne have ventet. Han sagde ikke til dem: Kender I mig ikke igen? Se lidt nøjere på mig, så ser I, hvem det er, I har følgeskab med.

Nej, sådan sagde han ikke. Han gik vejen om ad Bibelen. Han tog ord frem fra den gamle bog og påviste for dem, at Messias måtte lide. Det, som I går og grubler over, har allerede Bibelen forklaringen på.

Så kan du heraf lære, at klarhed, visdom og indsigt i Guds riges sandheder får du ved at granske Bibelen under bøn til Gud om Åndens vejledning. Al glæde, kraft, vished og fred grunder sig på Guds ord i Bibelen, mens al tvivl og afmagt har sin grund i en fejlagtig holdning til Guds ord.

Egne tanker fører ikke frem til Gud. Menneskelig visdom er dårskab i Guds øjne, men Gud har fundet det for godt ved forkyndelsens dårskab at frelse den, som tror ([1 Kor 1,21](#)). Den, som kun vil følge sine egne tanker og følelser, har ingen mulighed for at skelne drøm og digt fra guddommelig visdom og sandhed. Hold dig til Guds ord i Bibelen, så skal Satan ikke føre dig vild, men du skal blive ledet helt frem til saligheden hjemme hos Gud.

I uforstandige og tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt, siger Jesus. Hvorfor dog tøve med at fæste lid til det, som Guds ord har sagt? Hvorfor ikke lytte til det, Bibelen siger?

De havde ikke givet fomøden agt på, hvad profeterne havde sagt om Messias, det var det, der var galt. Skulle de nu i anden omgang finde frem til klarhed og vished, måtte de begynde at lytte i alvor til Guds profeter og lægge sig det på sinde, de havde at sige.

Ja, grunden til, at øjnene ikke ser klart, den finder du her.

De skriftkloge og ypperstepræsterne havde forkastet Jesus. Det havde disciplene set, og det stirrede de fortsat på. Hvad om de i stedet havde givet agt på Guds ord! Hvad om de under bøn og med eftertanke havde læst ordene hos profeten Esajas om Herrens lidende tjener! ([Es 50,6](#); [53,1-12](#)).

Folkets religiøse ledere havde forkastet ham, som var sendt dem af Gud. Ja, hvad så? Havde dette ikke også været profetemes lod? Havde præsten Amazja i Betel ikke bedt profeten Amos forføje sig væk fra helligdommen? ([Amos 7,12 flg.](#)). Havde Jeremias ikke måtte klage over, at Guds ord var blevet til spot blandt Israels folk ([Jer 6,10](#)), og var ikke både Jeremias og andre profeter blevet forkastet og forfulgt? Sandelig, dette havde Guds ord kunnet sige dem.

Havde Jesus ikke også selv sagt forud, hvad der ville komme til at ske? Gentagne gange fortæller evangelisterne herom. Alle Jesu venner må have hørt om det. Tænk, om de så havde søgt hos Moses og Profeterne efter lys over det, Jesus havde sagt! Ja, havde de gjort det, så havde de vel bedre end før forstået lovens ord om, at den sjæl, som synder, skal dø - men også ordet om, at den, som øver retfærdighed, skal leve. Hvorfor skal I være så længe om at forstå dette, siger Jesus.

Ja, hvorfor?

Spørg Guds ord

Vi skal ikke undre os for meget, vi kristne, som lever i dag - for vi gør så ofte akkurat samme fejl selv. Også for vore øjne lægger tvivlens tåge sig tit, så vi har vanskeligt ved at se og tungt ved at tro.

Der er så få, der vil følge Jesus, klager vi - og tvivlen melder sig. Mon det er sandt, mon kristentroen er sandheden? Å, vi uforstandige og tungnemme, hvorfor ser vi ikke hen til Bibelen? Da ville vi have set, at netop sådan er det sagt forud af Jesus selv. Porten er snæver, og vejen er trang, og få er de, som finder den ([Matt 7,13 flg.](#)).

Det er mest småfolk, der vil være kristne, siger nogle - det er mest enfoldige, ulærde folk. De store og kloge og mægtige i verden går andre veje, og med korte mellemrum står kendte mænd frem og siger, at kristendommen ikke er noget, man behøver at bryde sig om. Kan dette ikke tage modet fra en anden stakkel?

Nej, hvorfor skulle det tage modet fra os? Guds ord har jo sagt, at sådan vil det være! Tænk på, hvordan det var ved jeres kaldelse, brødre, at I ikke var mange verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme; men det, der var dårskab for verden, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme, og det, der var svagt for verden, udvalgte Gud for at gøre de stærke til skamme; og det for verden ringe og det foragtede, det, der ikke var noget, udvalgte Gud for at gøre det, der var noget, til intet, for at intet menneske skal rose sig for Gud ([1 Kor 15,26 flg.](#)).

Moderne mennesker kan ikke tro på en Guds Søn, som kommer ned fra Himmelen for at lide og dø for os, siger mange. Man kan ikke gøre brug af moderne tekniske og medicinske hjælpemidler og samtidig tro på, hvad Bibelen fortæller om undere, siger de kloge og lærde i dag. Hvad skal man så? Nyttet det at forkynde det gamle evangelium for så kloge folk? Hvad om det nu var disse lærde mænd, der havde ret? - Der er vist mangan en kristen, som er »standset bedrøvet« ved tanken på dette.

Så uforstandige I er, siger Jesus. Så lang tid det skal tage, før I begynder at tro på Guds ord! I måtte da vide, at det »moderne« menneske ikke er så enestående, som man vil give det udseende af. Det er ikke nyt af i år, at mennesker har vanskeligt ved at bøje sig for evangeliets sandhed. Guds ord har jo sagt det! Herrens apostel siger: Ordet om korset er vel for dem, som fortæbes, en dårskab, men for os, som frelses, er det en Guds kraft ([1 Kor 1,18](#)).

Ordet om korset er til enhver tid en dårskab for mennesker. Evangeliet må nødvendigvis være fremmed og ubegribeligt for menneskehjertet, så længe dette tager sig selv til målestok.

Deres øjne blev åbnet

Men lad os ikke opholde os længer ved de lukkede øjne denne gang. Ordet fortæller os, at deres øjne blev åbnet, så de kendte ham. Det er det store og glædelige i vor tekst - hvordan gik det til, at de fik øjne at se med? Der kan være grund til at pege på samtalen, de førte med hinanden. Den havde uden tvivl sin store betydning. De talte med hinanden om det, som var sket, står der - og mens de talte sammen og drøftede det indbyrdes, var det, at Jesus kom og fulgtes med dem.

Den samtale blev afgørende for de to disciple. Lykkelig den kristen, som har venner, han kan samtale med om åndelige spørgsmål! Ja, lykkelig den, som har nogen at gå til med sine tvivl og sine vanskeligheder!

Få ting kan være tungere end at gå alene og tumle med problemer, man ikke kan løse. Den ensomme grubler kommer ingen vegne, tankerne går bare rundt og rundt i de samme spor, vanskelighederne tåmer sig op og synes større og større. Da er det bedre at gå til en ven og tale med ham. Det er i alle åndelige forhold en hjælp. Sorgen halveres, mens han taler med en ven, som har

det rette sjælesørgersind - og glæden fordobles.

Det ser ud til, at enkelte kristne er udrustet med en særlig nådegave til at føre en åndelig samtale. Det var godt, om vi havde flere sådanne - her er noget at bede Gud om! Men føler man sig end aldrig så tør og tom, og har andre kristne, man kender, lige så lidt af åndeligt overskud som én selv - det er godt at tale ud med hverandre trods alt. For da kommer Jesus og tager del i samtalen.

Finder du Jesus i Bibelen?

Læg mærke til, hvad Jesus gør. Han drejer samtalen derhen, at det bliver Bibelen, der kommer til at tale: Idet han gik ud fra Moses og alle profeterne, udlagde han for dem, hvad der i alle skrifterne handlede om ham.

Mange har undret sig over, hvad det vel kan have været, han pegede på. Ikke alle kan finde Jesus i alle Det gamle Testaments skrifter. Ja, der er vel dem, der vil sige, at en sådan tolkning af Moses og Profeterne er en ren misforståelse.

Men for Jesus og hans disciple stod dette aldeles klart. Se også, hvad der fortælles i slutningen af samme kapitel i Lukas-evangeliet. Den opstandne Jesus Kristus mindede sine apostle om det, han tidligere havde sagt dem, at alt det må gå i opfyldelse, som er skrevet om mig i Mose lov og Profeterne og Salmerne. Han åbnede deres sind, så de forstod Skrifteme. Og han sagde til dem: Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. I skal være vidner om dette ([Luk 24,44-48](#)).

Hvad var det, apostlene skulle være vidner om? Jo, de skulle bevidne, at Jesus havde læst Moses og Profeterne og Salmerne som vidnesbyrd om ham.

Har du lært at læse Bibelen sådan, at du finder Jesus deri?

Vil nogen danne sig en mening om, hvordan Jesus tolkede Skrifterne den dag, han vandrede med de to disciple til Emmaus, så skal de blot studere apostlenes breve. Der vil de se, hvordan Skrifteme ustandselig bliver tolket, så de vidner om Jesus. Læs for eksempel Galater-brevet under denne synsvinkel og læg mærke til, hvordan Paulus bruger Moses og Salmeme og Profeteme. Han viser os hemmelighedene i Guds åbenbaring i Skrifterne, han viser os Guds vej til frelse, han lader løftets lys stråle os i møde ud fra Guds ord i Skriften.

Har du fået øje på det?

Der er mange måder at læse Bibelen på. Men kun én måde er den rette og kan føre til, at øjnene bliver åbnet, og det er, at Bibelen bliver tolket og forklaret sådan, at Jesus og hans frelsesværk bliver stort og herligt for os.

Til Guds ord må du vende dig, du som kender til tvivl og vanskeligheder - til Guds ord i Bibelen.

Åbnede øjne - åbnet forstand

To gange bliver omtrent samme udtryk brugt i dette kapitel hos Lukas. Første gang står der, at deres øjne åbnedes, så de kendte Jesus. Anden gang hedder det, at Jesus åbnede deres forstand, så de forstod Skrifterne (v. 45; norsk overs.). Ret forstået er der her tale om samme sag. Øjnene bliver åbnet, så man forstår det, som Guds ord har at sige om frelsen i Jesu navn. Ens forstand bliver åbnet, så man kan fatte dette store og vældige. Dermed får man øje på Jesus, så man kender ham og får troens mod til at tage sin tilflugt til ham.

Var det ikke sådan, vi kom til troen, vi, som tør kalde os Guds børn i dag? Og var det ikke sådan, vi kom til frelsesvished - Guds hellige Ånd åbnede vore øjne for det underfulde budskab, som Bibelen bringer om Jesus og den frelse, han vandt ved sin død og opstandelse. Det er jo sådan, vi synger (norsk): Jeg fredløs, trett i mange år besværet vandret om. Min sjæl var trett og syk og sår - til dette budskab kom. Der er kraft i Jesu blod å rense hvit som sne-.

Øjnene blev åbnet, da man omsider blev stille for ordet om Jesus, Guds lam, som bar al verdens synd.

Høre og tro

Troen kommer af det, som høres, siger Paulus ([Rom 10,17](#)). Må Gud selv ved sin Ånd hjælpe dig til at høre. Og må Gud selv give os forkyndere, som kender troens hemmelighed, så de kan tolke Skrifterne således, at vi får Jesus at se. Da vil samvittighederne drive mennesker til ham. Hjælpeløse syndere får mod til at bekende deres synder for ham - og frimodighed til at tage deres tilflugt til ham som den eneste Frelser fra synd og fortabelse.

De genkendte ham, da han brød brødet - sådan fortalte de det selv bagefter (v. 35).

Vi stod en flok venner foran den smukke altertavle i Kristiansands domkirke. Billedet talte sit stille sprog, vi så Jesus stå der og bryde brødet, og vi kunne tydeligt se, at netop i det øjeblik gik det op for dem, hvem han var. Da var der en i venneflokket, der sagde: De kendte ham - og så blev han usynlig for dem. For så gik han straks ind i deres hjerter, og der blev han.

Tænk, at få Jesus at se så tydeligt og klart, at øjne og hjerter åbner sig - og Jesus går ind for at blive der! Blive der hele vort liv til ende - indtil vi engang skal se ham, som han er!

(Afsnit fra "Ordet om Korset" - af Carl Fr. Wisløff - Dansk Luthersk Forlag 1974 - Shafan 22-01-16)